

ใบความรู้ที่ 5: เศรษฐกิจและการค้าในสมัยสุโขทัย

ฐานเศรษฐกิจหลัก

1. **เกษตรกรรม**

- พื้นที่ลุ่มแม่น้ำยมและแม่น้ำน่านมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก
- มีการสร้างระบบชลประทาน เช่น สระศรี และสระแก้ว เพื่อกักเก็บน้ำใช้ในการเกษตร
- ข้าวเป็นสินค้าหลักและมีเหลือพอสำหรับการค้า

2. **การค้าภายในประเทศ**

- มีการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างเมืองต่างๆ เช่น สุโขทัยกับศรีสัชนาลัย
- สินค้าสำคัญ ได้แก่ ข้าว เกลือ ปลาแห้ง ผ้า เครื่องปั้นดินเผา (สังคโลก)

3. **การค้าระหว่างประเทศ**

- **ตลาดปอแก้ว** เป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญ เชื่อกันว่าตั้งอยู่บริเวณเมืองศรีสัชนาลัย
- พ่อค้าจีน (สมัยราชวงศ์หยวน) เดินทางมาค้าขายด้วยเรือสำเภา
- มีการส่งสินค้าออก เช่น ไม้หอม งาช้าง เครื่องสังคโลก
- นำเข้าสินค้าจากจีน เช่น ผ้าไหม เครื่องลายคราม

เครื่องปั้นดินเผาสังคโลก

เครื่องสังคโลกเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงที่สุดของสุโขทัย ผลิตจากเตาเผาบริเวณเมืองศรีสัชนาลัย (สวรรคโลก) มีลวดลายสวยงามเป็นเอกลักษณ์ เช่น ลายปลา ลายดอกไม้ เครื่องสังคโลกถูกส่งไปค้าขายถึงต่างประเทศ พบหลักฐานว่ามีการส่งออกไปยังญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย

การเก็บภาษี

ในสมัยสุโขทัยไม่ปรากฏหลักฐานการเก็บภาษีจากประชาชนอย่างเป็นระบบเหมือนสมัยอยุธยา แต่เมืองประเทศราชและเจ้าเมืองต่างๆ จะต้องส่งเครื่องราชบรรณาการตามกำหนด